

Co-funded by the
European Union

UNIVERSITATEA DE STUDII EUROPENE DIN MOLDOVA
FACULTATEA ȘTIINȚE POLITICE ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE
CATEDRA POLITICA MONDIALĂ ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE

CURRICULUM

unității de curs

**ANALIZA EMPIRICĂ CA MODALITATE DE ÎNȚELEGERE A
INTEGRĂRII EUROPENE ȘI A IDENTITĂȚII UNIUNII EUROPENE**

Ciclul II - MASTERAT

Domeniul de formare profesională 0312 Științe Politice
Master de profesionalizare, Studii diplomatice

Autor:
Ludmila GOLOVATAIA,
Doctoc în științe economice,
conferențiar universitar

CHIȘINĂU, 2022

PRELIMINĂRI

Cursul ”*Analiza empirică ca modalitate de înțelegere a integrării Europene și a identității Uniunii Europene*” este dedicat proceselor actuale de integrare și dezintegrare în Europa, precum și conceptului de "european" de astăzi. Europa este un continent care s-a redescoperit încă din a doua jumătate a secolului XX. Lăsând în urmă rivalități de lungă durată și războaie sângeroase, țările europene s-au angajat într-un proiect ambițios și transformator de integrare economică și politică. Mai întâi Comunitatea Economică Europeană și apoi Uniunea Europeană au creat condițiile pentru pace și stabilitate pe continent. UE nu a însemnat însă dispariția statelor membre ca entitate politică semnificativă și influentă. Mai degrabă, instituțiile, actorii și politicile naționale sunt încă necesare pentru a înțelege Europa contemporană în diversele sale realități sociale, economice și politice.

Problemele de identitate sunt strâns legate de problemele politice, culturale și economice. Studenții vor învăța cum să analizeze procesele europene actuale din punct de vedere politic și social și să obțină o imagine completă a trecutului istoric al Europei. Cursul conectează diverse idei despre ceea ce înseamnă a fi "European", inclusiv critica Eurocentrică, cu alte identități teritoriale concurente, complementare și conflictuale, analizând crearea istoriei și Memoriei în cadrul instituțiilor europene. Problema "identității europene" este profund analizată în acest curs. Oare există o identitate europeană? Dacă da, cum s-a dezvoltat și care este rolul instituțiilor supranaționale în acest sens? În plus, care sunt mecanismele cauzale ale proceselor de europenizare care au loc în prezent în Europa? Și de ce sunt rezultatele lor diferite pentru diferite state membre? Uniunea Europeană este un laborator fascinant pentru studiul identităților politice. Pe de o parte, până de curând a acoperit 28 de state membre (acum 27, după ieșirea Regatului Unit din UE), care nu numai că au o piață internă comună, dar cooperează și în alte domenii, cum ar fi justiția și afacerile interne.. Pe de altă parte, și în ciuda apropierii tot mai mari dintre statele sale membre cu privire la problemele colective cardinale, a apărut o tendință diametral opusă: se fac tot mai multe apeluri pentru a opri aprofundarea și extinderea cooperării dintre membrii UE. Această evoluție nedumeritoare este evidentă în sondajele efectuate în rândul cetățenilor europeni, în dificultățile cu care se confruntă unele state membre în ratificarea tratatelor UE, precum și în creșterea treptată a partidelor populiste de dreapta și eurosceptice în întreaga Europă. Drept urmare, toate aceste procese s-au încheiat recent cu un vot "pentru plecare" în referendumul Brexit. Cursul explorează acest peisaj politic complex cu interacțiunea sa de identități diverse care se formează și se reconstruiesc prin interacțiuni accelerate. Caracterul multidisciplinar al cursului oferă studenților o perspectivă asupra experienței teoretice și practice a diferitelor domenii din cadrul studiilor europene.

Cursul se concentrează pe influența UE asupra statelor membre, accentuând totodată gradul de „europenizare”. De asemenea, arată relația în schimbare dintre economia națională și o integrare unificată la scară globală și consecințele probabile pe care le-ar putea avea pentru viitorul Europei. Obiectivul acestui curs este de a expune studenții la cercetarea academică contemporană privind identitatea europeană, factorii care promovează sau împiedică crearea acesteia și relația dintre identitățile naționale și europene. Cursul familiarizează studenții cu problemele inerente cercetării empirice pe această temă, precum și cu influența identității europene asupra proceselor de integrare în Europa.

I. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Forma de învățământ	Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore total:			E	Nr. de credite	
					total	inclusiv				
						C	S			LI
cu frecvență		Analiza empirică ca modalitate de înțelegere a integrării Europene și a identității Uniunii Europene	Golovataia Liudmila	II	90	60	30	90	Ex.	5

II. Unități de conținut și repartizarea orientativă a orelor

Nr. d/o	Unități de conținut	Ore		
		Curs	Seminare	Lucru individual
1.	Istoria dezvoltării și formării identității UE;	2		2
2.	Sistemul organizațional al UE: abordare instituțională;	4		4
3.	Tratatul de la Lisabona și ideea Constituției Uniunii Europene;	4	2	6
4.	Caracteristicile funcționale ale UE și ale sistemului decizional;	2		2
5.	Procese de integrare economică și monetară: principalele etape și succesiune;	2	2	2
6.	Cooperarea în domeniul afacerilor interne și al justiției între statele membre ale UE;	2	2	4

7.	Strategia de dezvoltare durabilă a UE: direcții principale;	4	2	6
8.	Politica agricolă comună a UE și parametrii pentru implementarea acesteia;	2	2	4
9.	Politica regională și depășirea diferențelor în potențialul economic al părților individuale ale UE;	2	2	4
10.	Politica socială în strategia de dezvoltare a UE;	2		2
11.	Politica UE în domeniul științei și tehnologiei: Continuitatea dezvoltării;	2	2	4
12.	Politica în domeniul educației și culturii: clasificare, echilibru și parametri de implementare;	2	2	4
13.	Principalele direcții ale politicii UE în soluționarea problemelor de mediu: etapele și principalii parametri de implementare;	4	2	6
14.	Politica energetică a UE: elaborarea strategiilor, formarea pieței de energie și asigurarea securității energetice a statelor membre;	4	2	6
15.	Politica comercială comună a UE: principii și strategie de implementare;	2	2	4
16.	Rolul geopolitic al regiunii Mării Negre în contextul agravării contradicțiilor politice internaționale și al cooperării economice în regiune;	4	2	6
17.	Semnificația internațională a monedei euro și extinderea domeniului său de aplicare;	2	2	4
18.	Politica externă și de securitate comună a UE;	4	2	6
19.	„Dimensiunea nordică” a politicii externe a UE;	2		2
20.	Parteneriatul estic în contextul politicii de vecinătate a UE;	4	2	6
21.	Politica regională externă a UE. abordare interregională europeană;	4	2	6
	TOTAL	60	30	90

III. COMPETENȚE

Competențe profesionale:

- Aplicarea fundamentelor studiilor de integrare europeană și identitate în înțelegerea, analizarea și evaluarea organizării socio-politice.
- Gestionarea programelor și acțiunilor social-politice specifice studiilor de integrare UE.
- Utilizarea metodologiilor specifice studiilor de integrare pentru analizarea sistemelor social-politice. Proiectarea de strategii politice în contexte regionale și naționale.
- Susținerea, promovarea și comunicarea valorilor democratice.

Competențe transversale:

- Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), inclusiv prin utilizarea la nivel avansat a unei limbi de circulație internațională;
- Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

IV. OBIECTIVE GENERALE

- Însușirea de către studenți a conceptelor și paradigmatelor teoretice cu care operează studiile de integrare și identitate europeană și utilizarea de către aceștia a metodologiilor specifice subdomeniului studiilor date în analiza și interpretarea practicilor a UE.
- Cunoașterea conceptelor de integrare și identitate, precum și evoluția acestora de-a lungul timpului.
- Aplicarea fundamentelor teoriilor sociale și politice în înțelegerea, analizarea și evaluarea dinamicii activităților și a mediului internațional de integrare pe parcursul sec. 20-21 după al Doilea Război Mondial.
- Cunoașterea practicii integrării globale în Europa
-

V. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Istoria dezvoltării și formării identității UE;	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza unor aspecte ale formării identității europene în cadrul Uniunii Europene. - Identificarea problemelor construirii unei identități europene. - Evaluarea rolului partidelor politice europene în dezvoltarea identității europene. - Stabilirea direcției de acțiune pentru dezvoltarea unei identități europene. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identitatea europeană: teorie și practică 2. Problema definirii identității europene 3. Construirea unei identități europene 4. Procesele politice din UE ca factori de identitate europeană
Tema 2. Sistemul organizațional al UE: abordare instituțională;	
<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea sistemului organizațional al UE; - Înțelegerea structurii sistemului organizațional, rolului instituțiilor ale UE și a problemelor etc. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Consiliul European: teme juridic; istoric; organizare; rol; realizări. 2. Parlamentul European: context istoric; competențe; organizare și funcționare; procedura electorală; relațiile cu parlamentele naționale 3. Consiliul Uniunii Europene 4. Comisia Europeană 5. Curtea de Justiție a Uniunii Europene 6. Banca Centrală Europeană (BCE) 7. Curtea de Conturi 8. Comitetul Economic și Social European
Tema 3. Tratatul de la Lisabona și ideea Constituției Uniunii Europene;	
<ul style="list-style-type: none"> - Cercetarea premiselor teoretice de bază ale Tratatelor începând cu Lisabona până la Nița, cu un accent deosebit pe: organizațiile euroatlantice, Consiliul Europei și OSCE, Uniunea Europeană 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De la Paris la Lisabona, trecând prin Roma, Maastricht, Amsterdam și Nisa; 2. Primul grup: organizațiile euroatlantice 3. Al doilea grup: Consiliul Europei și OSCE 4. Al treilea grup: Uniunea Europeană
Tema 4. Caracteristicile funcționale ale UE și ale sistemului decizional;	
<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea principiilor de lucru ale Uniunii Europene (UE); - Să studieze modul în care se iau deciziile la nivelul UE și cine ia aceste decizii; - Cum se formează dreptul UE? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cum funcționează Uniunea Europeană? 2. Parlamentul European: Vocea poporului; 3. Consiliul European: Alegerea strategiei; 4. Consiliul Europei: Vocea statelor membre 5. Comisia Europeană: promovarea interesului

Obiective	Unități de conținut
	<p>comun</p> <p>6. Parlamentele naționale: asigurarea subsidiarității</p> <p>7. Curtea Europeană de Justiție: păzirea legilor UE</p> <p>8. Banca Centrală Europeană: asigurarea stabilității prețurilor</p>
Tema 5. Procese de integrare economică și monetară: principalele etape și succesiune;	
<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea aprofundată a proceselor economice și monetare de integrare în UE; - Cunoașterea instituțiilor Uniunii Economice și Monetare; - Familiarizarea cu politica monetară europeană - Recunoașterea principiilor guvernantei economice - Studierea activităților Uniunii Bancare - Familiarizarea cu elementele de bază ale politicii fiscale a UE 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istoria uniunii economice și monetare 2. Instituțiile uniunii economice și monetare 3. Politica monetară europeană 4. Guvernanța economică 5. Uniunea bancară 6. Cadrul UE pentru politicile fiscale
Tema 6. Cooperarea în domeniul afacerilor interne și al justiției între statele membre ale UE;	
<ul style="list-style-type: none"> - Fundamentarea teoretică și practică a conceptului de „cooperare a statelor membre ale Uniunii Europene în domeniul afacerilor interne și justiției; - Semnificația rolului Conferințelor Interguvernamentale (IGC). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cooperarea în domeniul justiției și afacerilor interne în Uniunea Europeană: probleme actuale; 2. Structura Organizațională: Consiliul Miniștrilor de Interne și Justiție din UE; Comitetul Reprezentanților Permanenți (COREPER); Comitetul de coordonare; Grupuri de conducere 3. Cooperare în imigrație și azil, securitate și sfera judiciară.
Tema 7. Strategia de dezvoltare durabilă a UE: direcții principale;	
<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea programului de acțiune globală în domeniul dezvoltării în UE, care este de natură universală și contribuie la stabilirea unui echilibru între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile - economică, socială și de mediu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dezvoltarea durabilă la nivel European; 2. Soluțiile comune pentru realizarea dezvoltării durabile în Europa; 3. Aspecte instituționale ale dezvoltării durabile; 4. 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă ale UE.
Tema 8. Politica agricolă comună a UE și parametrii pentru implementarea acesteia;	
<ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarea cu politica agricolă comună a UE și analiza parametrilor pentru implementarea acesteia; - Cercetarea activităților din domeniul politicii agricole comune a UE și a măsurilor care vizează atenuarea impactului incidentelor din domeniul politicii comune agricole 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obiectivele Politicii Agricole Comune (PAC); 2. Incertitudinea comercială și impactul agriculturii asupra mediului; 3. Finanțarea PAC; 4. Condițiile ale PAC pentru a permite fermierilor să își îndeplinească funcțiile.
Tema 9. Politica regională și depășirea diferențelor în potențialul economic al părților individuale ale UE;	
<ul style="list-style-type: none"> - Înțelegerea politicii regionale a UE ca o sursă de oportunități viitoare și mobilizarea potențialului subestimat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modelul actual de dezvoltare regională integrată a UE; 2. Scopurile principale ale politicii regionale actuale; 3. Dezvoltarea capacităților competitive pentru a

Obiective	Unități de conținut
	<p>concura cu restul lumii;</p> <p>4. Colaborarea statelor membre la toate nivelurile;</p>
Tema 10. Politica socială în strategia de dezvoltare a UE;	
<ul style="list-style-type: none"> - Cercetarea conceptului privind politica socială și a direcțiilor generale de acțiune ale politicii sociale. - Cunoașterea obiectivelor și instrumentelor politicii sociale și de ocupare; - Caracteristicile responsabililor politicii sociale europene. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Concepte de bază privind politica socială; 2. Istoricul politicii sociale europene; 3. Obiectivele și instrumentele politicii sociale și de ocupare; 4. Principalele direcții de acțiune ale politicii sociale; 5. Responsabilii politicii sociale europene.
Tema 11. Politica UE în domeniul științei și tehnologiei: Continuitatea dezvoltării;	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza obiectivelor politicii UE în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice și în consolidarea bazei științifice și tehnice a industriei UE; - Identificarea modalităților de încurajare a dezvoltării competitivității internaționale; - familiarizarea studenților cu aspirațiile UE de a-și consolida baza științifică și tehnologică prin crearea unui spațiu european de cercetare în care cercetătorii, cunoștințele științifice și tehnologia se pot mișca liber. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obiectivele politicii UE în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice; 2. Consolidarea bazei științifice și tehnice a industriei UE; 3. Dezvoltării competitivității internaționale; 4. Consolidarea bazei științifice și tehnologică prin crearea unui spațiu european de cercetare.
Tema 12. Politica în domeniul educației și culturii: clasificare, echilibru și parametri de implementare;	
<ul style="list-style-type: none"> -Înțelegerea relației sistemului de învățământ din UE cu nevoile economiei, precum și rolului educației profesionale în formarea abilităților necesare dezvoltării personale și formării cetățeniei active. -Înțelegerea conceptului de diversitate culturală, care se află în centrul proiectului european; -Înțelegerea conceptului de diversitate culturală, care se află în centrul proiectului european; -Consolidarea coeziunii sociale, unității și toleranței reprezintă potențialul sectorului cultural din UE. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Politica UE în domeniul educației și formării profesionale; 2. Politica UE privind educația, tineretul, cultura și sportul; 3. Promovarea culturii europene; 4. Cultura în relațiile externe; 5. Realizări în legislatura parlamentară 2014-2019.
Tema 13. Principalele direcții ale politicii UE în soluționarea problemelor de mediu: etapele și principalii parametri de implementare;	
<ul style="list-style-type: none"> -Înțelegerea Politicii Europene de mediu, care se bazează pe principiile precauției, prevenirii și eliminării poluării la sursă și principiul „poluatorul plătește”. -Analiza strategiei europene de securitate. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Politica de mediu: principii generale și cadrul de bază; 2. Lupta împotriva schimbărilor climatice; 3. Trecerea a UE la o economie circulară, verde și competitivă
Tema 14. Politica energetică a UE: elaborarea strategiilor, formarea pieței de energie și asigurarea securității energetice a statelor membre;	
<ul style="list-style-type: none"> - Înțelegerea provocărilor energetice ale UE, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Politica energetică: principii generale.

Obiective	Unități de conținut
care includ dependența crescândă de importuri, prețurile ridicate ale energiei, cererea globală de energie în creștere, riscurile de securitate care afectează țările producătoare și de tranzit și amenințările tot mai mari reprezentate de schimbările climatice, energie regenerabilă.	<ol style="list-style-type: none"> 2. Ce este eficiența energetică? 3. Uniunea Energiei și dimensiunea de securitate energetică
Tema 15. Politica comercială comună a UE: principii și strategii de implementare;	
- prezentarea aspectelor privind principalele caracteristici ale politicii comerciale comune a Uniunii Europene; Instrumente de bază ofensive și defensive ale politicii comerciale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Politica comercială a UE 2. Legislația UE privind comerțul 3. Acordurile comerciale ale UE 4. Promovarea valorilor UE prin intermediul comerțului
Tema 16. Rolul geopolitic al regiunii Mării Negre în contextul agravării contradicțiilor politice internaționale și al cooperării economice în regiune;	
<p>-Caracterizarea Zonei extinse a Mării Negre;</p> <p>-Analiza regiunii Mării Negre - teritoriul de cooperare de diferite forme;</p> <p>-Motive pentru subutilizarea oportunităților de cooperare între țările din regiune și anume cu „cooperarea care generează insecuritate” între subiecte de drept externe.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Riscuri și amenințări în regiunea extinsă a Mării Negre; 2. Actorii și geopolitica regiunii; 3. Marea Neagră în contextul intereselor marilor puteri; 4. Organizația pentru Cooperare Economică la Marea Neagră: Mai multă colaborare cu UE
Tema 17. Semnificația internațională a monedei euro și extinderea domeniului său de aplicare;	
<p>- Familiarizarea cu istoria monedei EURO, de la Maastricht la euro și zona euro;</p> <p>- Eurosistem, o autoritate independentă formată din Banca Centrală Europeană (BCE)</p> <p>- Comunicarea economică prin monedă(bani)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istoria și scopul monedei euro; 2. De la Maastricht la euro și zona euro: 1991–2002; 3. Obiectivele și responsabilitățile tehnice și politice ale Sistemului European al Băncilor Centrale, ale Eurosistemului și Băncii Centrale Europene. 4. Rolul internațional al Euro și perspectiva adoptării monedei unice de către alte state membre ale UE/ 5. Comunicarea economică prin monedă(bani)
Tema 18. Politica externă și de securitate comună a UE (PESC);	
<p>-Analiza creării Politicii Externe și de Securitate Comune a Uniunii Europene (PESC);</p> <p>-Cunoașterea problemelor generale ale conceptului multidimensional al securității cuprinzătoare în perioada după război rece;</p> <p>-Aplicarea noilor idei emergente în domeniul securității internaționale și înțelegerea faptului că adevărata securitate internațională (și regională) trebuie să ia în considerare factorii care depășesc simpla supraviețuire a statului.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. PESC: dezvoltare prin tratate 2. Politica de securitate și apărare comună 3. Conceptul de securitate cuprinzătoare 4. Securitatea în cinci „sectori”: trecerea de la securitatea națională tradițională la noi sectoare de securitate
Tema 19. „Dimensiunea nordică” a politicii externe a UE;	
<p>- De a analiza prioritățile politicii externe a Uniunii Europene în regiunea Baltică;</p> <p>- De a caracteriza de ce "Dimensiunea Nordică"</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formarea regiunii ”dimensiunii nordice”, ca o prioritate a politicii externe a centrelor de

Obiective	Unități de conținut
este o politică prioritară în asigurarea securității UE	puterea în Regiunea Baltică 2. „Dimensiunea nordică” ca prioritate comună politica de securitate a Uniunii Europene.
Tema 20. Parteneriatul estic în contextul politicii de vecinătate a UE;	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza obiectivelor politicii europene de vecinătate - creșterea prosperității, stabilității și securității tuturor; - Caracteristica inițiativelor de cooperare regională a țărilor partenere: Parteneriatul estic (PaE) și Uniunea pentru Mediterana 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Acordurile juridice în vigoare între UE și partenerii săi – acordurile de parteneriat și cooperare și nou-createle acorduri de asociere. 2. Dimensiunile Regionale a PEV. 3. Parteneriatul estic: obiective; structura. 4. Uniunea pentru Mediterana: obiective; structura.
Tema 21. Politica regională externă a UE. abordare interregională europeană;	
<ul style="list-style-type: none"> - Regândirea Politicii regionale a UE care este acum o politică ce identifică și se orientează spre oportunitățile viitoare prin mobilizarea potențialului subvalorificat, în loc de a oferi compensații pentru problemele din trecut. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Contextul dezvoltării regionale europene. Principiile unei politici de dezvoltare regională. 2. Scopurile principale ale politicii regionale actuale; 3. Investiții pentru relansare economică

VI. LUCRU INDIVIDUAL AL STUDENȚILOR

Nr.	Sarcini	Strategii de realizare și modalități de prezentare	Criterii de evaluare	Produs final
1)	Referat:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studiul bibliografic; 2. Analiza elementelor sistemului internațional contemporan. 3. Elaborarea unui referat; 3. Formularea concluziilor pertinente 	<ul style="list-style-type: none"> - Respectarea cerințelor de formă; - Diversitatea surselor bibliografice, - Structurarea logică a conținutului referatului; - Prezența concluziilor ; - Referințe bibliografice - Volumul: 10 pagini, TNR, 12, spațiu 1,5 	
2)	Proiect de cercetare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectarea etapelor cercetării. <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și cercetarea site-urilor oficiale ale principalelor agenții de presă și centre de investigație; - selectarea informației pertinente – determinarea surselor pentru analiză; - analiza și sistematizarea informației; 	<ul style="list-style-type: none"> - formularea obiectivelor, - metodele de cercetare utilizate, - relevanța surselor selectate - claritatea prezentării, - relevanța concluziilor. 	

		<ul style="list-style-type: none"> - formularea concluziilor. <p>2. Prezentarea cercetării</p>		
3)	Eseu științific:	<p>1. Proiectarea etapelor cercetării.</p> <ul style="list-style-type: none"> - cercetarea unor studii, titlul cărora corespunde temei eseului; - selectarea informației pertinente – determinarea surselor pentru analiză; - analiza și sistematizarea informației; - formularea concluziilor. <p>2. Prezentarea eseului științific</p>	<ul style="list-style-type: none"> - formularea obiectivelor, - descrierea metodelor de cercetare utilizate, - relevanța surselor selectate - claritatea prezentării, - relevanța concluziilor. 	
4)	Portofoliu:	<p>1. Elaborarea conținutului portofoliului:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Alcătuirea listei elementelor b. Descrierea elementelor; c. Prezentarea unui studiu de caz pentru fiecare element; <p>2. Prezentarea Portofoliului.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Plenitudinea elementelor sistemului internațional - Veridicitatea metodelor aplicate în domeniul cercetării integrării europene; - Corespunderea studiilor de caz cu metodele selectate; - Originalitatea prezentării - Volum: 20 pagini. 	
5)	Elaborarea unui articol științific	<ul style="list-style-type: none"> - Selectarea denumirii articolului - Elaborarea structurii, - Selectarea bibliografiei 	<ul style="list-style-type: none"> - Noutatea științifică, - Actualitatea științifică, - Utilitatea concluziilor - Volum: 1 c.a. 	

MODEL DE TEST

Test nr. 1

Subiectul 1: PROCESUL EXTINDERII UNIUNII EUROPENE: ESENȚĂ, PRINCIPII ȘI CRITERII

- 1.1. Definiți expresia de „proces de extindere” a UE (4 p.)
- 1.2. Caracterizați criteriile de instituționalizare și consolidare a UE (5 p.)
- 1.3. Analizați procesul de extindere a UE prin prisma criteriilor de integrare (6 p.)

Subiectul 2: REPUBLICA MOLDOVA ȘI POLITICA EXTERNĂ ȘI DE SECURITATE COMUNĂ A UE

- 1.1. Definiți conceptele de „colaborare” (4 p.)
- 1.2. Evaluați acțiunile de colaborare ale Republicii Moldova cu UE pe dimensiunea PESC (5 p.)
- 1.3. Analizați activitatea Republicii Moldova în cadrul Parteneriatului Estic (6 p.)

EVALUAREA:

PUNCTE	30-29	28-26	25-19	18-12	11-9	8-6	5-4	3	2-0
NOTA	10	9	8	7	6	5	4	3	2,1

”_” _____

Examinator:

Golovataia Ludmila,
doctor în științe economice,
conferențiar universitar

VII. Subiecte pentru a susține examenul

1. Conceptul de Uniunea Europeană.
2. Scopurile și obiectivele Uniunii Europene.
3. Apartenența la Uniunea Europeană.
4. Teritoriul UE.
5. Caracteristici ale regimului juridic al țărilor și teritoriilor de peste mări.
6. Personalitatea juridică europeană a regiunilor: temeuri, domeniul de aplicare.
7. Institutul cetățeniei Uniunii Europene.
8. Originea și dezvoltarea ideilor de integrare europeană. 8. Ideea umanistă a integrării europene.
9. Mișcarea pacifistă: rol în dezvoltarea ideii de integrare europeană.
10. Proiectul Statelor Unite ale Europei.
11. Mișcarea paneuropeană a anilor 20-30 ai secolului XX.
12. Rolul mișcării de rezistență în dezvoltarea ideii de integrare europeană.
13. Planuri și proiecte pentru structura postbelică a Europei.
14. Congresul de la Haga 1948
15. Declarația Schuman din 1950 și semnificația ei în formarea entităților de integrare europeană.
16. Caracteristici generale ale tratatelor de instituire a Comunităților Europene din 1951 și 1957

17. Caracteristicile generale ale Tratatului de la Maastricht privind UE în 1992
18. Dezvoltarea Uniunii Europene după Maastricht. Tratatul de la Amsterdam, Nisa, proiect de Constituție pentru o nouă Europă.
19. Tratatul de la Lisabona 2007
20. Conceptul și trăsăturile dreptului Uniunii Europene.
21. Caracteristici generale ale politicilor Uniunii Europene.
22. Spațiu de libertate, securitate și justiție.
23. Conceptul de Uniune Europeană.
24. Scopurile și obiectivele Uniunii Europene
25. Apartenența la Uniunea Europeană.
26. Teritoriul UE. Caracteristici ale regimului juridic al țărilor și teritoriilor de peste mări.
27. Personalitatea juridică europeană a regiunilor: temeuri, domeniul de aplicare.
28. Institutul cetățeniei Uniunii Europene.
29. Originea și dezvoltarea ideilor de integrare europeană.
30. Mișcarea paneuropeană a anilor 20-30 ai secolului XX.
31. Planuri și proiecte pentru structura postbelică a Europei.
32. Declarația Schuman din 1950 și semnificația ei în formarea entităților de integrare europeană.
33. Caracteristicile generale ale Tratatului de la Maastricht privind UE în 1992
34. Dezvoltarea Uniunii Europene după Maastricht.
35. Amsterdam, Tratatul de la Nisa, proiect de Constituție pentru o nouă Europă.
36. Conceptul și trăsăturile dreptului Uniunii Europene.
37. Interacțiunea dintre dreptul UE și dreptul intern. Ответственность государств-участников за нарушение права ЕС.
38. Responsabilitatea statelor membre pentru încălcarea dreptului UE.
39. Competența Uniunii Europene
40. Spațiu de libertate, securitate și justiție.
41. Partidele politice „europene”: statut juridic.
42. Proceduri legislative în Uniunea Europeană.
43. Sistemul judiciar al UE: principii generale de construcție.
44. Camera de Conturi a UE: procedura de constituire, organizare internă și competențe.
45. Banca Centrală Europeană: constituire și competențe.
46. Organisme de control, financiare, consultative ale Uniunii Europene.
47. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene 2000: motivele adoptării, structură și conținut.
48. Regimul juridic al cetățeniei UE.
49. Principiul egalității în dreptul Uniunii Europene: concept și conținut.
50. Sistemul drepturilor fundamentale ale omului în UE: o abordare valorică.
51. Garanții pentru asigurarea drepturilor omului în Uniunea Europeană.
52. Reglementarea juridică a pieței interne unice a UE.
53. Libertatea de circulație a mărfurilor: concept, conținut, restricții. 54. Libera circulație a lucrătorilor: concept, conținut, restricții.
55. Libertatea de circulație a serviciilor: concept, conținut, restricții. 56. Libertatea de circulație a capitalului: concept, conținut, restricții. 57. Regulile concurenței în UE: subiecte, amenințări la adresa liberei concurențe, responsabilitate.
58. Controlul fuziunilor

59. Uniunea economică și monetară a UE: concept, conținut, etape de formare.
60. Regimul juridic al monedei euro și condițiile de convergență. Protejarea monedei euro de falsificare.
61. Principalele direcții de implementare a politicii sociale a UE.
62. Legislația UE privind egalitatea de șanse și tratament.
63. Reglementarea legală a condițiilor de muncă ale lucrătorilor și garanțiile drepturilor muncii în UE.
64. Informarea, consultarea și participarea angajaților la conducerea societății și repartizarea profitului.
65. Comitete europene de întreprindere: statut, procedură de constituire, competențe.
66. Participarea partenerilor sociali la punerea în aplicare a competențelor UE. acordurile colective europene.
67. Politica UE de ocupare a forței de muncă. 68. Dreptul Schengen în sistemul juridic al UE: subiect, conținut, etape de formare, sfera spațială.
69. Reglementarea legală a trecerii frontierelor UE.
70. Condiții de intrare a străinilor în spațiul Schengen.
71. Asistență juridică în cauze penale.
72. Vize: concept, unificare, clasificare, procedura de eliberare în cadrul UE.
73. Acordul de parteneriat și cooperare din 1994: caracteristici generale.
74. Legislația UE privind relațiile cu Moldova.
75. Practica Curții de Justiție a UE cu privire la aplicarea Acordului de parteneriat și cooperare.

VIII. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Берендеев М.В. «Европейская идентичность» сегодня: категория политической практики или дискурса? // Вестник Балтийского федерального университета им. И. Канта. 2012. Вып. 6. С. 70–79.
2. Kaina V. European identity legitimacy and trust: conceptual considerations and perspectives on empirical research // European identity: Theoretical Perspectives and Empirical Insights / ed. P. Karolewski, V. Kaina. URL: <http://books.google.ru/books>.
3. Монне Ж. Реальность и политика. М., 2001.
4. Оленина К.И. Цена европейской идентичности // Социальные явления. 2013. № 2.
5. Schimmelfennig F. Integration Theory // Research Agenda in EU Studies. Stalking the Elephant / ed. By M. Egan, N. Nurgent, W.E. Paterson. L., 2010.
6. Деррида, Ж. Хабермас Ю. Наше обновление после войны: второе рождение после Европы // Отечественные записки. 2003. № 6.
7. Declaration on European Identity. Copenhagen, 14 December 1973. URL: http://www.ena.lu/declaration_european_identity_copenhagen_14_december_1973-020002278.html
8. Europe for Citizens Programme 2007–2013. URL: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/programme/documents/EACEA_2008_0185_EN.pdf.
Eurobarometr 71 Future of Europe. URL: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb71/eb713_future_europe.pdf.

9. Шубникова, Т.А. Европейская идентичность как электоральная стратегия на выборах в Европарламент // Вестник Пермского университета. Сер. История и Политология. 2010. Вып. 2. С.87–96.
10. European Parliament election turnout 1979–2009 // URL: <http://www.ukpolitical.info/european-parliament-election-turnout.htm>.
11. Buzan Barry, *Securitatea : Un nou cadru de analiza*, Ed.CA Publishing, Cluj Napoca, 2011
12. 3. Standard Eurobarometer 86. European Citizenship. November, 2016 // TNS opinion & social. – Режим доступа: <https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKy/79408>.
13. Т.Н. Marshall, *Social Policy*, Hutchinson, London, 1975
14. К. Banting, *European Social Policy: Between Fragmentation and Integration*, The Brookings Institute, Washington DC, 1995
15. Loukas Tsoukalis, *The New European Economy Revisited*, Oxford University Press, New York, 1997
16. Jacques Pelkmans, *Politica socială, coeziunea și bugetul UE*, Integrare Europeană. Metode și Analiză Economică, IER, București, 2003
17. Implementing the Social Policy Agenda, COM(2003) 57 final, Brussels, 6.02.03
18. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on Social Policy Agenda, COM(2003) 379 final, Brussels, 28.06.2000
19. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on The future of the European Employment Strategy (EES), „A strategy for full employment and better jobs for all”, COM(2003) final, Brussels, 14.01.2003
20. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on Taking Stock of Five Years of European Employment Strategy, COM (2002), 418 final
21. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on Midterm Review of the Social Policy Agenda, COM(2003) 312 final
22. Conclusions of the Lisbon European Council, 23-24 March 2000
23. Consolidated version of the Treaty of European Union, 2002 (OJ.C. 325/5)
24. Joint Employment Report (draft version) adopted on 21 January 2004, Brussels, MEMO/04/10
25. KOK, Wim - *Enlarging the European Union: Achievements and Challenges*, Robert Shuman Centre for Advanced Studies, European University Institute, Florence, 2003
26. Comisia Europeană, *Directoratul General pentru Ocupare și Probleme Sociale, Sprijin din partea Uniunii Europene în domeniul ocupării forței de muncă și al resurselor umane, Un scurt ghid pentru Fondul Social European destinat viitoarelor State Membre*, 2000

Webgrafie

1. https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=30078
2. <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/section/187/institutiile-si-organele-uniunii-europene>
3. <https://op.europa.eu/webpub/com/abc-of-eu-law/ro/>

4. <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/section/194/uniunea-economica-si-monetara-politicile-fiscale-si-din-domeniul-concurentei>
5. <https://wecoop.eu/ru/glossary/eu/>
6. <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/strategic-guidelines-jha/>
7. <http://aei.pitt.edu/798/1/3.htm>
8. https://www.researchgate.net/profile/Andreea-Constantinescu/publication/5127428_the_sustainable_development_in_the_eu_and_romania_comparative_analysis/links/02e7e525e736ebb02f000000/the-sustainable-development-in-the-eu-and-romania-comparative-analysis.pdf
9. https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance_ro
10. <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/66/politica-in-domeniul-cercetarii-si-dezvoltarii-tehnologice>
11. <https://education.ec.europa.eu/ro/politica-ue-in-domeniul-educatiei-si-formarii-profesionale>
12. <https://www.consilium.europa.eu/ro/council-eu/configurations/eysc/>
13. <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/71/politica-de-mediu-principii-generale-si-cadrul-de-baza>
14. https://learning-corner.learning.europa.eu/learning-corner/learning-materials/eu-energy-policy_ro
15. <https://ue.mae.ro/node/407>
16. <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/trade-policy/>
17. <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/trade-policy/promoting-eu-values/>
18. <https://www.dw.com/ro/organiza%C5%A3ia-pentru-cooperare-economic%C4%83-lamarea-neagr%C4%83-mai-mult%C4%83-colaborare-cu-ue/a-3408407>
19. https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/euro/history-and-purpose_ro
20. https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/euro-area/what-euro-area_ro
21. <https://www.eppgroup.eu/ro/zona-presei/publicatii/moneda-noastra-euro-stabila-stimulanta-si-eficace>
22. <https://www.mae.ro/node/39086>
23. <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/eastern-partnership/>
24. https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/regional-policy_ro
25. http://www.css.ethz.ch/index_EN (Center for Security Studies (CSS) at ETH Zurich)
26. <http://www.dcaf.ch/> (Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces)
27. <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence>
28. <https://www.cia.gov/library/kent-center-occasional-papers>
29. <http://www2.gwu.edu/~nsarchiv/> (National Security Archive/George Washington University)